

doc. dr. sc. Igor Martinjak

i.martinjak@ffrz.unizg.hr

Fakultet filozofije i religijskih znanosti – Sveučilište u Zagrebu

Jordanovac 110, HR-10000 Zagreb

Truthmakeri za negativne istine? Perspektive nekompatibilizma

Prema principu *truthmaking* teorije svaka je rečenica učinjena istinitom na osnovi izvanjezične i izvanmentalne zbilje – na osnovi toga što svijet jednostavno jest takav kakav jest. Primjerice, nečija rečenica ‘Sokrat je visok’ je istina na osnovi toga što Sokrat doista jest visok – na osnovi toga što je jednostavno tako da je Sokrat visok. Negativne istinite rečenice prisiljavaju nas međutim na propitivanje *truthmaking* principa, ali i dodatno potenciraju već dovoljno kompleksna pitanja naravi same *truthmaking* relacije i njezinih *relata*. Prije svega, možemo se pitati što to točno postoji u izvanjezičnoj i izvanmentalnoj zbilji na osnovi čega je rečenica ‘Sokrat nije visok’ istinita? Nekompatibilisti tipično tvrde da su negativne rečenice učinjene istinitima na osnovi neke tzv. pozitivne činjenice, dakle na osnovi toga da postoji takva činjenica koja je nekompatibilna s postojanjem one činjenice na osnovi koje bi bila istinita afirmacija kontradiktorna našoj izvornoj negaciji. Jednostavnije, u slučaju naše negacije ‘Sokrat nije visok’, *truthmaker* može biti činjenica/stanje stvari da je Sokrat nizak; naime, činjenica o tome da je Sokrat nizak ne bi mogla biti kompatibilna sa činjenicom/stanjem stvari da je on visok. U ovom izlaganju fokusiram se na preciziranje nekompatibilističke teorije, a ponajviše na glavno pitanje za svakog nekompatibilista: na osnovi čega možemo reći da su dvije činjenice nekompatibilne?

Igor Martinjak, Ph.D (Assistant professor)

i.martinjak@ffrz.unizg.hr

Faculty of Philosophy and Religious Studies – University of Zagreb

Jordanovac 110, HR-10000 Zagreb

Truthmakers for Negative Truths: Perspectives of Incompatibilism

According to the truthmaking principle, every sentence is made true in virtue of extralinguistic and extramental reality – in virtue of the fact that the world simply is as it is. For example, the sentence ‘Socrates is tall’ is true in virtue of the fact that Socrates is tall – in virtue of the fact that it is simply the case in the world that he is tall. Negative truths, however, force us to question the truthmaking principle as well as to re-think already perplexing questions concerning the nature of truthmaking relation and its *relata*. But first and foremost, we may ask ourselves what exactly exists in the world in virtue of which a negative truth, say ‘Socrates is not tall’, is made true? Noncompatibilists typically argue that a negative truth is made true in virtue of some so-called positive fact, i.e., in virtue of the existence of such fact that is not compatible with the existence of the fact that would make the corresponding affirmation true. More simply, in the case of the negative sentence ‘Socrates is not tall’, the truthmaker might be the fact/state of affair that Socrates is short: namely, the fact/state of affair that Socrates is short would not be compatible with the fact that he is tall. In this talk, I am going to be focusing on presenting the noncompatibilists’ strategies and particularly on addressing the main challenge for any noncompatibilist: the question concerning the ground on which we can say that two facts/state of affairs are incompatible.